

Journalisten Jens Orback ledde direktsändningen från Utbildningsradion i Stockholm.

Kunskapsveckan fick en flygande start

Tystnad, tagning – vägledare gav svaren i direktsändning

Kunskapsveckan genomfördes i hela landet 30/3 till 6/4 och årets tema var validering. Veckan inleddes med ett entimmes direktsänt telefonväkteri, då vägledare på plats svarade på tittarnas frågor. Utbildningsradion, som producerade programmet, hade också gjort reportage om människor som med hjälp av validering kommit vidare i arbetslivet.

Dessa människor hade skaffat sig nya kunskaper som byggde vidare på och kompletterade det man redan kunde.

En av vägledarna, Ritva Johansson, berättade i programmet att den vanligaste frågan från tittarna var hur de skulle bära sig åt för att utbilda sig till sitt önskade yrke. Dessutom frågade många om hur de kunde dra nytta av validering.

Journalisten Jens Orback samtalade med Lena Hallengren, minister för vuxnas lärande, Thomas Fürth, framtidsforskare samt Ingela Josefsson och Mohamed Chaib, professorer i pedagogik.

Han inledde programmet med att berätta att fyra av tio svenskar

skulle vilja byta yrke. Själv hade han funderat på att bli lärare.

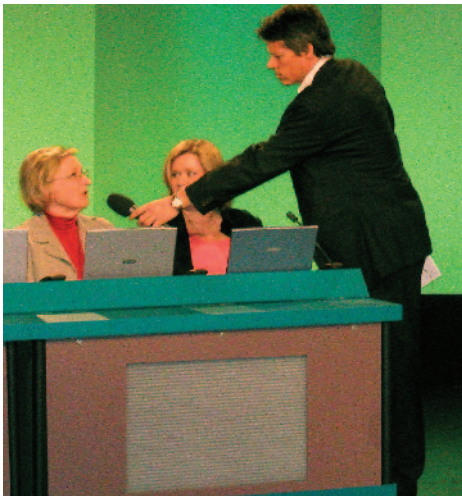
Ingela Josefsson pratade sig varm för validering.

–Validering öppnar högskolan för grupper som inte haft möjlighet tidigare, sade hon och berättade om den ”tysta kompetens” som exempelvis erfarna undersköterskor besitter.

Mohamed Chaib varnade dock för att validering inte får trycka ner formell kunskap. Det kan finnas en risk att det blir en stämpel i negativ bemärkelse.

I ett reportage berättades om en av försökskommunerna, Göteborg, där man genomfört validering inom 22 yrkesområden, bland annat byggbranschen. Den intervjuade byggnadsarbetaren framhöll hur viktigt det var att få sin kunskap ”på papper”.

Lena Hallengren talade om en ”mjuk revolution”, där kärnan är att allt lärande ska räknas och vara lika mycket värt. Att förändra dagens utbildningar är en viktig del. En undersköterska med erfarenhet borde exempelvis inte behöva genomgå hela sjuksköterskeutbildningen, utan en kortare variant. Men detta måste bedömas från fall till fall. Dessutom borde man kunna pröva andra utbildningsformer, exempelvis distans- eller arbetsplatsförlagd

Vägledarna var från vänster Ritva Johansson och Anna-Carin Haag från Botkyrka lärcenter, Anki Hansson och Ingegerd Skjutar från Vuxenutbildningscentrum, Stockholm samt Lena Willner, Botkyrka lärcenter.

Sonja Blomkvist och Åsa Larsson i samspråk med Agneta Wallin från folkhögskolornas informationstjänst.

Christine Chambay och Ingemar Pettersson från Botkyrka lärcenter informerade om Botkyrkas ambitiösa arbete vad gäller validering.

Ovan: Shiva Shahandeh jobbar som vägledare/arbetsförmedlare på Af Sundbyberg. Här uppträder hon med orientalisk dans!

utbildning, menade Lena Hallengren.

De intervjuade menade att validering var en viktig del av det livslånga lärandet, där man då och då ska kunna stanna upp i livet för att utbilda sig och samtidigt växa som människa.

Under hela programmet ser vi hur Ahikar, som validerat sig till ett svenskt mästarbrev i frisöryrket, står i bakgrunden och gör en ståtlig spansk frisyra på en märkbart nöjd ung kvinna.

Synliggöra vuxenutbildning

Kunskapsveckan har på många håll i landet etablerat sig som en årligen återkommande företeelse. Målet är att synliggöra svensk vuxen- och folkbildning i kommunerna. Under en och samma vecka visas bredd och möjligheter upp.

Runt om i Sverige pågår en rad försök att åstadkomma validering – att överbrygga skillnaden mellan människors egentliga och formella meriter. En fördel med detta är exempelvis att invandrare kan komma ut på arbetsmarknaden utan att behöva tillbringa flera år i svensk skola för att lära sig sådant de redan kan. Deras kompetens har ansetts svår att såväl tolka som styrka.

Validering är alltså ett sätt för individen att få tillgodoräkna sig kunskaper hon har och ett sätt för samhället att låta medborgarnas färdigheter komma till användning. Att bedöma den faktiska

Ingemar Pettersson och Christine Chambay.

Flera besökare passade på att höra framtidsutsikterna inom drömyrket. "Spågummorna" Sonja Blomkvist och Åsa Larsson stod till tjänst.

kompetensen kommer att utgöra en allt viktigare grund inför vuxenstudier samtidigt som vi sparar på samhällets resurser.

Utbildningsradion hade Öppet hus under inspelningsdagen och bjöd i övrigt på persisk marknad med iranska läckerheter och orientalisk dans. Barnen fick pröva på jonglering, att göra animerad film och så fick de titta in i tv-studion.

Några kommuner var speciellt inbjudna till Öppet hus-aktiviteten för att informera om hur de arbetar med Kunskapsveckan. En av dessa kommuner var Botkyrka, som nått bra resultat vad gäller validering.

Christine Chambay och Ingemar Josefsson från Botkyrka lärcenter berättade om Botkyrkas ambitiösa "utbildningsfestival". Vuxenutbildare höll informationsträffar och öppet hus-aktiviteter runt om i kommunen. Intressanta föredrag blandades med salsa, afrikanska trummor och Cirkus Cirkör.

Christine och Ingemar berättar att man byggt upp ett centrum för erkännande av kompetens (Cerk) i Hallunda. Här kartläggs erfarenhet och kompetens genom ett flertal samtal som resulterar i en valideringsplan. På valideringscentrum sker bedömning av baskompetensen medan yrkeskompetensen bedöms av respektive branschorganisation. Därefter utfärdas ett kompetensbevis eller ett valideringsintyg. Cerk vänder sig även till företag som vill validera medarbetarnas kompetens. Man ser sig som en regional resurs – alla länets kommuner och arbetsförmedlingar kan använda sig av Cerk.

I ett "kunskapstält" hittar vi "spågummorna" Sonja Blomkvist, vägledare i Sala, och Åsa Larsson, välkänd fd ordförande i föreningen. "Hitta ditt drömjobb" står det på en skylt och inne i tältet samsas kristallkulan med en uppkopplad dator. Flera besökare passade på att höra framtidsutsikterna inom sina drömyrken.

Text och foto: Anna F Tengvall

Nyttiga Internet-adresser:
www.ur.se/kveckan
www.cerk.org